

Advokaterne er:

Uffe Bass Johansen

Mai-Brit Hauge Garval

Per Hansen

Line Jakobsen

Ernst Kjærsgaard

Pia Tokkesdal

Rasmus Grejsen Lynge

Jens Jacob Halling

Advokaterne skriver

I hver udgave af ErhvervsMagasinet vil advokater fra Hansen Sønderby Advokatfirma på skift skrive om aktuelle og alment interessante erhvervs- og arbejdsmarkedsjuridiske problemstillinger.

Hansen Sønderby leverer rådgivning og bi-

stand til især førende danske og udenlandske virksomheder og organisationer. Firmaet beskæftiger 30 medarbejdere, heraf 10 jurister med individuelle specialkompetencer indenfor erhvervsrettens kerneområder.

Med hovedkontoret i Randers og et afdelings-

kontor i København yder Hansen Sønderby rådgivning og bistand over hele landet, og gennem international deltagelse i The Geneva Group har firmaet adgang til lokal ekspertise inden for juridiske og skattemæssige forhold i lande over det meste af verden.

SELSKABSRETTLIG FORENKLING - ELLER HVAD?

Af Ernst Kjærsgaard

ek@hscs-law.dk

I 2010 og 2011 fik vi indført en ny selskabslovgivning med selskabsloven, som skulle erstatte aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven. Der er tale om den første egentlige revision af selskabsretten i 35 år.

I november 2006 blev der nedsat et Moderniseringsudvalg, som efter kommissoriet skulle fremkomme med forslag til bl.a.:

- Selskabsretlige rammevilkår for virksomhederne i verdensklasse.
- Indarbejdelse af betydelig fleksibilitet (aftalefrihed).
- Sikring af en enkel og klar erhvervslovgivning, der reducerer virksomhedernes administrative byrder.
- Etablering af overensstemmelse med internationale udvikling.
- Sikring af dansk selskabsret som værende i front på det internationale marked.
- Fremtidssikring af lovgivningen.
- Foretagelse af fuldstændig sammenkrivning af de eksisterende love (aktieselskabslov og anpartsselskabslov).

Herudover skulle selskabsloven gøre mere brugervenlig således, at loven skulle være let at administrere og efterleve. Aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven havde sammenlagt 325 paragraffer, mens den nye lov har 375 paragraffer. Spørgsmålet er måske derfor, hvorvidt den nye lov er blevet nemmere at administrere og efterleve.

Reformen, der blev vedtaget som lov i 2009, finder anvendelse på alle aktieselskaberne og anpartsselskaberne. Sondringen mellem kapital-selskaber og personselskaber er bevaret med reformen, men denne har tilladt sig at anvende betegnelsen "kapitalselskab" som en betegnelse for såvel aktieselskaber som anpartsselskaber.

Det vil føre for vidt at gennemgå hele loven ved nærværende, hvorfor alene centrale aspekter vil blive omtalt.

Nye definitioner

I forbindelse med gennemførelsen af selskabsreformen blev der indført nye definitioner således bl.a. "det centrale ledelsesorgan", der indbefatter direktion, bestyrelse og ledelsesråd. En aktionær eller anpartshaver betegnes nu som kapitalejer, og en kapitalandel er en aktie eller anpart.

Et af selskabsreformens centrale punkter er kravene til indbetaling af selskabskapital i forbindelse med

stiftelse. Det er især de liberaliserede krav til selskabernes kapitalforhold, der kendetegner reformen, og lovgiver har i den forbindelse skelet til EU's kapitaldirektiv.

Med hensyn til anpartsselskaber er mindstekapitalkravet blevet ændret fra kr. 125.000 til kr. 80.000. Tidligere blev en sådan ændring anset for værende betænkelig. De kr. 80.000 skal dog være fuldt indbetalt.

I modsætning hertil er stiftelsen af et aktieselskab, hvor kapitalen stadig skal være på minimum kr. 500.000. Der kræves dog nu kun indbetaling af 25 % af den nominelle selskabskapital. Kravet er dog stadig 100 % ved indbetaling af en overkurs og indbetaling som apportindskud (indskydelse af aktiver).

Årsregnskabsloven

Det bemærkes for den gode ordens skyld, at alle selskaberne dog skal udarbejde og indsende en årsrapport. Spørgsmålet er alene, hvorvidt denne skal revideres eller ikke. Årsregnskabsloven tager stilling hertil. Hvis revisor er anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, foreligger der dog revisionspligt.

Et andet centralt punkt ved selskabsreformen er, at ejerftaler (tidligere aktionæroverenskomster og anpartshaveroverenskomster) efter lovens § 82 ikke længere er bindende for kapital-selskabet og de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen. Dette skal ses i sammenhæng med lovens § 5, nr. 6, der definerer en ejerftale som én "aftale, der regulerer ejer og ledelsesforhold i selskabet, og som er indgået mellem kapitalejerne".

Formålet med § 82 har været at få afsluttet en som udgangspunkt teoretisk diskussion omkring aktie- og anpartshaveroverenskomster, som har været ført igennem adskillige år.

Med den nye bestemmelse er dirigenten på generalforsamlingen således retligt forpligtet til at se bort fra ejerftaler og alene henholde sig til vedtægterne. Dirigentens pligt er ubetinget og gælder uanset, hvilket aftalebrud, der måtte blive tale om. Ejerftaler gælder dog stadig mellem selskabsejerne, og der kan derfor være behov for nytænkning ved udformningen af disse aftaler. Således kan der bl.a. være grundlag for indsættelse af en bestemmelse i aftalen om betaling af en betydelig konventionalbod ved tilsidesættelse af aftalen.

Med hensyn til kapital-selskabets ledelse vil det formentlig fortsat være gældende for et anpartsselskab, at det ledes af en direktion alene, hvor denne varetager alle ledelsesopgaverne. Direktionen udgør således både det centrale og øverste ledelsesorgan.

Den tyske model

Med selskabsreformen er der blevet skabt mulighed for, at danske aktieselskaber kan vælge en tostrengt ledelsesstruktur, den såkaldte tyske model. Den er karakteriseret ved, at det er direktionen, der har den daglige og overordnede ledelse af kapital-selskabet, mens et tilsynsråd fører tilsyn med direktionen samt ansætter og afskediger direktionen. Med den tyske model er Tilsynsrådet således det øverste ledelsesorgan, og direktionen er det centrale ledelsesorgan. Såvel bestyrelse som tilsynsråd skal bestå af minimum 3 personer i et aktieselskab.

Hvorvidt et dansk aktieselskab skal være tostrengt eller ej, vil bl.a. afhænge af en vurdering af, om det kendte, direktion og bestyrelse, vil blive opfattet som ét organ, og hvor der lægges særlig vægt på kontrol og tilsyn af selskabets direktion. Herudover vil den tostrengede ledelsesmodel også være aktual ved danske selskaber, der indgår i eksempelvis en tyskejet koncern. Et ønske om en øget distance mellem aktieselskabets direktion og dets bestyrelse, herunder medarbejderrepræsentanter, kan også tale for den tyske model.

Med baggrund i Bosch-sagerne i 1970-erne blev der i dansk selskabslovgivning indført et forbud mod selvfinansiering. Som hovedregel eksisterer der stadig et forbud mod selvfinansiering. Men med ændringen af EU's kapitaldirektiv således, at selvfinansiering kan finde sted på nærmere angivne betingelser, er selvfinansiering blevet gjort muligt i den nye selskabslov. Det er således muligt at købe et selskab ved hjælp af selskabets egne midler eller ved lån eller sikkerhed fra selskabet, når det ud fra en kreditvurdering findes forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske stilling. Der skal udarbejdes en skriftlig redegørelse fra det centrale ledelsesorgan om baggrunden, selskabets interesse, betingelserne for lånet og konsekvenserne for selskabet. Denne redegørelse skal godkendes af generalforsamlingen med vedtægtsændringsmajoritets flertal. Endvidere skal der ske offentlig-

liggørelse af redegørelsen.

Det antages, at disse betingelser ikke vil være vanskeligt at opfylde i praksis, hvorfor det må formodes, at det ofte vil blive oplevet, at det bliver selskabet selv, som kommer til at finansiere sin overtagelse.

Med hensyn til erstatning m.m. er selskabslovens kap. 22 en videreførelse af de gældende regler i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven. Erstatningsansvaret fremgår af § 361, der angiver, at stifter og medlemmer af ledelsen er pligtige at erstatte den skade, som påføres selskabet, kapitalejere eller tredjemand. Den udvidede handlefrihed og fleksibilitet må formodes at udvide området for ledelsens ansvar, herunder også tilsynsrådet. Men det er stadig den samme ansvarsnorm, dansk rets almindelige culpanorm, der styrer erstatningsansvaret.

Som noget nyt er der i § 362, stk. 3, indsat en bestemmelse om, at en domstol kan pålægge en kapitalejer at sælge sine kapitalandele til de øvrige kapitalejere eller til selskabet, hvis den pågældende kapitalejer forsætligt eller groft uagtsomt har påført selskabet, andre kapitalejere eller tredjemand et tab, og der i øvrigt er fare for misbrug.

Skisma

Fremtiden vil vise, hvorvidt selskabsreformen har imødekommet lovgivers ønsker i henhold til Moderniseringsudvalgets kommissorium. På væsentlige punkter findes der at være et skisma mellem ideologien og den forudsatte virkelighed om et større antal selskabsdeltagere, jfr. bl.a. 1964-betænkningen, og så virkelighedens verden, hvor den helt overvejende del af alle aktieselskaberne er hovedaktionær-selskaber med 1, 2 eller 3 aktionærer/kapitalejere. Hertil kommer, at selskabsloven måske ikke i tilstrækkeligt omfang tager højde for problemer mellem selskabsdeltagerne og løsningen heraf. Det er derfor vigtigt at få indarbejdet løsninger herpå ved udarbejdelse af ejerftaler. Endvidere er der spørgsmålet om præcisering af kapitalejeres loyalitetsforpligtelse, hvor et arbejdsudvalg med deltagere fra Moderniseringsudvalget arbejder med disse problemstillinger med henblik på eventuelt at få dem indføjet i selskabsloven. Spørgsmålet er derfor, hvor lang tid der går, inden der sker ændringer/præciseringer af den nye selskabslov.